ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

OpenID Connect Tabanlı Tek Oturum Açma (SSO) Sağlayıcısı Yard. Doç. Dr. Recai Oktaş 13061066 - Meryem Saka RAPOR 4

Bu hafta proje için;

✓ Unix'in temel kod (komut)-larının araştırması yapıldı.

Öğrenilen terimler;

• **Unix:** Multiuser ve multitasking bir işletim sistemidir. Genellikle program geliştiren kullanıcıların tercihidir. Windows için Ms-Dos neyse Linux içinde Unix odur.

Konsol (Uçbirim-Terminal): Linux üzerinde çeşitli komutları çalıştırmamıza ve bu komutların bize verdiği çıktıları almamıza yarayan bir arabirimdir. Dosya/klasör silme, isimlendirme, izin değiştirme, taşıma, kopyalama, program yükleme, dosya sıkıştırma, network ve internet bağlantıları ve benzeri birçok işlemler bu konsol aracılığıyla yapılır.

Temel Komutlar;

1. su:

Bu komut "switch user" kelimelerinin baş harflerinin bir araya gelmesinden oluşur. Tek başına kullanıldığında bizden parola ister ve mevcut kullanıcının 'root' yetkisine sahip olmasını sağlar.

2. sudo:

Bu komut yanına yazılan komutu root yetkisiyle çalıştırmamızı sağlar.

! Su ve Sudo komutları arasındaki fark; "su" Komutundan sonra root şifresi girer ve root oluruz. Bu komut kullanıcı değiştirmeye yarar. "sudo" ise root yetkileri ile verilen komutu çalıştırmamızı sağlar.

3. ls:

Bu komut o an içinde bulunulan dizindeki dosya ve klasörleri listelemek için kullanılır. Listelemeyi biraz daha kapsamlı yapıp gizli dosya ve klasörler dahil olmak üzere tüm her şeyi izinleri ve tarihleriyle beraber listelemek için **a (all)** ve **I** parametrelerini kullanırız.

4. cd:

Bir klasöre girmek için cd (change directory) komutu kullanılır. Bazen ev (HOME) dizinine gitmek için "cd" komutu kullanılır. Bazen de bir üst dizine çıkmak için "cd". "komutu kullanılır.

5. mkdir:

Yeni bir klasör oluşturmak için mkdir (make directory) komutu kullanılır. Komutun yanına yeni oluşturacağımız klasörün adı yazılır.

6. rm:

Bir dizini ya da dosyayı silmek/kaldırmak için kullanılır. Sileceğimiz dizinin ya da dosyanın adı uzantısı ile birlikte komutun yanına yazılır. Kaldırmak istediğimiz dizin ise, içindeki tüm her şey ile birlikte silmek için r (recursive) parametresi kullanılır.

Emin misin, son kararın mı gibi soruların önünü kesmek (kaba kuvvet) için de f (force) parametresi eklenir. Ayrıca onay sorularına evet demek için 'y-yes' hayır demek için 'n-no' harflari kullanılır.

7. mv:

Bu komut (move) hem dosya ya da dizini bir yerden başka bir yere taşımak, hem de isim değiştirmek için kullanılır.

"mv [taşınacak dizin/dosya yolu] [gideceği dizin/dosya yolu]" şeklinde çalışır.

8. cp:

Bir dosyayı/dizini bir yerden başka bir yere kopyalamak için kullanılır. Kullanımı "mv" komutuyla aynı olup tek farkı kopyalanan dosya orjinal yerinden silinmez.

9. clear:

Bu komut konsol ekranımızı temizlemeye yarar.

10. chmod:

Bu komut dosya ve dizinlerin **okuma/yazma/çalıştırma** izinlerini değiştirmeye yarar. Kullanırken bazı matematiksel operatörlerden yardım alınır.

Örneğin; **\$ chmod -w deneme** yazmamız **deneme** klasörünü **yazma** yetkisinin elinden alınmasını ifade eder.

"-" operatörü burada izin verilmeyeceğini anlatır. Aynı şekilde "+" operatörü de izin verileceğini ifade etmektedir. Bu komut için birçok çeşitli ve önemli kullanım şekilleri bulunmaktadır.

Konsolda bunlardan başka kullanılan komutlarda var fakat en temel komutlar bunlardır..

Proje için gelecek haftada;

1. OpenLDAP Kurulumu ve Kullanımı araştırması yapılacaktır.

Meryem Saka 13061066 4 Kasım 2016